

kontinuum

světové školy

oblasti kritérií

kritéria

otázky ke kritériím

indikátory úrovně 1

indikátory úrovně 2

indikátory úrovně 3

a) porozumění propojenému světu

Učitel efektivně a kvalitně začleňuje GRV do výuky i života školy a sleduje jeho dopady na učení žáků.

Jak systematicky učitel zařazuje GRV do výuky a jakým tématům se věnuje?

Jaké zdroje učitel využívá ve výuce GRV?

Na co se učitel v oblasti GRV zaměřuje při hodnocení žáků?

A.1.1 - učitel
Učitel **přiležitostně zařazuje** do své výuky **vybrané cíle a témata GRV**.

A.2.1 - učitel
Učitel **využívá k výuce GRV zdroje**, které mu **byly poskytnuty** nebo ke kterým se **náhodně dostal**.

A.3.1 - učitel
Učitel v oblasti GRV **hodnotí především úroveň osvojených znalostí** žáků.

A.1.2 - učitel
Učitel **zohledňuje v učebních plánech cíle a témata GRV**. Přednostně si vybírá **méně složitá témata**, která nejsou kontroverzní.

A.2.2 - učitel
Učitel pro výuku GRV **využívá získané zdroje** (materiály, publikace) a též **vyhledává další vhodné aktuální zdroje**. Stále tak obohacuje a aktualizuje svoji/školní/učitelskou knihovnu o zdroje ke GRV.

A.3.2 - učitel
Učitel **sleduje postoje žáků** k vybraným globálním otázkám a **jejich jednání** související s globální odpovědností.

A.1.3 - učitel
Učitel **spolupracuje s kolegy** na přípravě ŠVP a učebních plánů **napříč předměty**, aby zajistili průřezové a ucelené zakončení GRV ve výuce a životě školy. Vědomě začleňuje i **kontroverzní témata**.

A.2.3 - učitel
Učitel pro výuku GRV **vytváří i vlastní zdroje**, ať už z vlastního zájmu nebo z důvodu, že jeho existující zdroje nejsou dostačující.

A.3.3 - učitel
Učitel **sleduje a cíleně podporuje žáky v rozvoji vlastních postojů** ke vztahu k vybraným globálním otázkám a ke globální odpovědnosti.

b) kritické zkoumání

Učitel podněcuje žáky k vlastnímu myšlení tím, že jim zadává náročné úkoly, diskutuje s nimi, vybízí ke kladení otázek a vlastnímu hledání rozmanitých odpovědí.

Učitelé i žáci nahlíží globální témata z různých perspektiv, pracují s důkazy a fakty, učí se argumentovat vlastní názor i ho přehodnocovat na základě získaných poznatků a kriticky zkoumat texty i další zdroje informací.

Jaké strategie používáte, když rozvíjíte dovednost kladení otázek?

Jak předávaná sdělení zpochybňují stereotypy a mylné představy o většinovém světě?

Jak vyhodnocujete, o čem a jak budete konkrétní žáky učit?

B.1.1 - učitel
Učitel **alespoň jednou měsíčně** zařazuje činnosti, při nichž se **žáci učí klást otázky, ověřují si zdroje**, ze kterých čerpají odpovědi, a **argumentují své závěry** před ostatními.

B.2.1 - učitel
Učitel **při přípravě** kriticky **vyhodnocuje používané zdroje a metody**. Globální otázky, kterým se bude věnovat, zařazuje **s ohledem na věk a zkušenosti** žáků.

B.1.2 - učitel
Učitel **často nabízí** žákům **aktuální** globální problémy, které najdou na internetu nebo na sociálních sítích, a poskytuje jim **zpětnou vazbu k vyhodnocování jejich pravdivosti**.

B.2.2 - učitel
Učitel **neustále sleduje**, jak se žákům daří kriticky vyhodnocovat informace a zdroje ke globálním problémům, a **podporuje ty**, kteří narážejí na těžkosti.

B.1.3 - učitel
Učitel pravidelně vede svou výuku tak, aby žáci své názory a argumenty **podkládali konkrétními fakty a informacemi** a aby dle možnosti **využívali i cizojazyčné informační zdroje**. Pravidelně **učí žáky badatelským dovednostem** včetně jejich reflexe.

B.2.3 - učitel
Učitel **reflektuje výkonu** na základě výsledků, jichž žáci dosáhli v kritickém zkoumání, a **podle toho pak volí další postup**.

c) partnerská spolupráce

Učitel u žáků rozvíjí schopnosti a dovednosti důležité pro partnerskou spolupráci v rámci třídy, školy i místní komunity. Učitel spolupracuje se svými kolegy při výuce GRV témat.

Jak pracuje učitel s různými metodami výuky, které rozvíjejí spolupráci? (znalost metod, záměr užití konkrétní metody, skupinová reflexe)

Jak často a na jakých úkolech učitel spolupracuje se svými kolegy při výuce témat GRV?

C.1.1 - učitel
Učitel **má přehled o formách a metodách** výuky, které vedou žáky k spolupráci, a občas je využívá.

C.2.1 - učitel
Učitel spolupracuje se svými kolegy při výuce GRV témat **nahodile na základě své potřeby** (kolegy využívá zejména jako **pomocníky** - např. při návštěvách v hodinách, jako **výpomoc při přípravě výuky** nebo projektu).

C.1.2 - učitel
Učitel **cíleně a vhodně kombinuje** při výuce metody a formy, které podporují rozvoj spolupráce žáků a **reflektuje s žáky skupinovou práci**.

C.2.2 - učitel
Učitel **jednorázově** spolupracuje s kolegu/ několika kolegy na výuce GRV témat, **kolegy vnímá jako partnery** (např. **tandemová výuky, společné plánování hodiny, společná realizace projektu, mezipředmětová výuka...**).

C.1.3 - učitel
Učitel využívá různých metod a forem výuky, které podporují rozvoj spolupráce žáků a **vyhodnocuje jejich dopad na jednotlivé žáky, vede žáky k sebereflexi skupinové práce a společně reflektují práci s místní komunitou**.

C.2.3 - učitel
Učitel spolupracuje při výuce GRV témat se svými kolegy / se svými kolegy, které **vnímá jako partnery pro celoroční kontinuální práci** (např. pro tandemovou výuku, společné plánování hodiny, společnou realizaci projektu, mezipředmětovou výuku...).

d) participace

Učitel využívá participativní metody výuky.

Učitel vytváří prostor pro zapojení žáků do rozhodování, plánování a hodnocení výuky i GRV projektů a o těchto možnostech žáky informuje.

Učitel se zapojuje do plánování výuky GRV na škole.

Jak pracuje učitel s různými metodami výuky, které rozvíjejí u žáků schopnost participace? (záměr užití konkrétní metody, skupinová reflexe)

Jakým způsobem učitel pracuje s návrhy žáků při realizaci školních/komunitních akcí? Jaká je jeho role a jaká je role žáků?

Co dělá učitel pro to, aby byl jeho hlas slyšen v oblasti plánování výuky GRV?

D.1.1 - učitel
Učitel **nárazově začleňuje** do výuky metody, které podporují zapojení žáků (participativní metody - např. open space, world cafe...). S žáky **reflektuje**, jak se do výuky zapojili.

D.2.1 - učitel
Učitel **cíleně vybírá** témata školních/komunitních akcí **na základě návrhu žáků**. Zapojené žáky **informuje o smyslu** a účelu akce, tj. učitel využívá nižší formy participace.

D.3.1 - učitel
Učitel **má přehled o možnostech svého zapojení** do procesu plánování **výuky GRV** na škole. Učitel pravidelně **využívá možnosti**, které škola nabízí k tomu, aby se k plánování výuky GRV vyjádřil (účast na schůzích, hlasování, ankety apod.) - **jeho účast je spíše pasivní**.

D.1.2 - učitel
Učitel **pravidelně začleňuje** participativní metody výuky. Metody **vybírá s ohledem na cíle, téma a schopnost žáků** pracovat samostatně. Pomocí reflexe i jiných nástrojů **posiluje participaci každého žáka** ze třídy.

D.2.2 - učitel
Učitel při realizaci školních/komunitních akcí **přizve žáky k spolurozhodování** o tématu, podobě a účelu akce. Společně se **žáky diskutuje o smyslu** akce (např. využití peněz ze sbírky), tj. učitel využívá vyšší formy participace.

D.3.2 - učitel
Učitel sám nebo jako člen týmu učitelů společně s vedením školy **spolurozhoduje** o tom, jak bude výuka GRV na škole vypadat. **Zapojuje se do plánování**.

D.1.3 - učitel
Učitel ve **většině vyučovaných předmětů přirozeně začleňuje** vhodné participativní metody výuky, **využívá také principu vzájemného učení** mezi žáky. **Vede žáky k reflexi** a zhodnocení vlastního zapojení i hodnocení výuky.

D.2.3 - učitel
Učitel při realizaci školních/komunitních akcí **vytváří prostor** a v roli průvodce podmínky **pro samostatné rozhodování** žákovského týmu o tématu, podobě a účelu akce. Učitel **podporuje žáky v uskutečnění** vlastního rozhodnutí o způsobu spolupráce a volbě rolí. Učitel **zpovzdálí pozoruje** činnost týmu a **na vyžádání konzultuje** konkrétní témata, **či pomáhá** s řešením konkrétního problému.

D.3.3 - učitel
Učitel sám nebo jako člen týmu učitelů iniciuje **inovace ve výuce GRV a plánuje společně s vedením** školy jejich zařazení do výuky GRV.

e) odpovědné jednání ke světu

Učitel vede žáky k odpovědnému jednání a sám promítá odpovědný přístup do svého jednání.

Jak dokáže učitel podpořit/motivovat své žáky k odpovědnému jednání?

Jak učitel projevuje své odpovědné jednání v rámci života školy?

E.1.1 - učitel
Učitel **pracuje** ve svých hodinách s **konkrétními příklady odpovědného a neodpovědného jednání**. Výuka probíhá **ve třídě**.

E.2.1 - učitel
Učitel **jedná zodpovědně v rámci možností**, které škola nabízí (př. ve škole existují koše na tříděný odpad - učitel třídí). Učitel **zavedená opatření podporuje, dbá na důsledné dodržování** nastavených principů odpovědného jednání a **podporuje** v odpovědném jednání **i ostatní ve škole**.

E.1.2 - učitel
Učitel **zařazuje** do výuky **praktické aktivity**, během kterých si žáci zažívají odpovědné jednání **v praxi mimo prostory školy** (např. akce Uklidíme Česko). Učitel **využívá projektovou výuku, zaměřuje se** na globální témata, aktivity s žáky **reflektuje a sám se do akcí zapojuje**.

E.2.2 - učitel
Učitel **vyhodnocuje nové příležitosti** pro rozvoj odpovědného jednání na škole a **navrhuje změny**.

E.1.3 - učitel
Učitel zařazuje do výuky praktické aktivity, během kterých žáci zažívají odpovědné jednání k praxi. **Cíleně žákům zvědomuje jejich smysl**. Při projektové výuce se zaměřuje na propojenost **lokálních projektů s globálními tématy**. **Vyhodnocuje jejich dopad** (mj. s cílem podpořit další aktivitu žáků).

E.2.3 - učitel
Učitel vyhodnocuje příležitosti pro rozvoj odpovědného jednání v rámci fungování školy a navrhuje změny, sám se na jejich realizaci podílí. Odpovědné jednání **promítá do svého každodenního života a mění své návyky**.